SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 53. V Ljubljani, v torek 5. marca 1889. **Letnik XVII.**

O slovenskem šolstvu na Koroškem.

* * * Pod tem naslovom je naš list v svojih štev. 43, 44, 45 in 46 od dne 21. do 25. febr. t. l. popisal neumorno prizadevanje vrlih posestnikov v Šent-Lenartu na Koroškem za slovensko šolo. Povedali smo, kaj da so prosili že pri vis. državnem zboru, potem pri preslav. c. k. deželnem šolskem svètu v Celovcu. Dolgo ni bilo na njih prošnje nikacega odgovora. Še-le 17. januarija t. l. jih je večino pozval beljaški okrajni glavar v šentlenartsko šolo ter jih je še popraševal, kaj da prav za prav prosijo, dasi je bila pisana prošnja dosti jasna ter je v glavnih točkah izražala: da hočejo slovensko šolo, t. j. materini jezik kot učni jezik po vseh razredih, nemščina naj se poučuje le kot neobvezen učni predmet od četrtega šolskega leta. Manj važna je želja gledé 6letne šolske dôbe in nedeljske ponavljalne šole. Kakor se je nam poročalo, je okrajni glavar dokaj zvijal navzoče kmete, a konečno je vendar-le potrdil, kaj da želé, kakor je bilo v prošnji. Zapisnik o dotični komisiji je na povelje gosp. okr. glavarja pisal ondotni nadučitelj. Kak je bil zapisnik, kako se je poročalo vis. dež. šolskemu svètu v Celovec, tega prosilci ne vedó; a vsekako so kaj boljšega pričakovali, kakor pa se jim je te dni naznanilo. Gosp. Matija Wutti je kot načelnik podpisanih posestnikov na skupno prošnjo prejel pred nedavnim neugodno rešitev. Priobčujemo to listino v prevodu kot žalosten donesek za zgodovino slovenskega šolstva po Koroškem. Ob jednem pa opozarjamo p. n. gg. naše državne poslance, naj še v bodoče toplo zagovarjajo pravične zahteve koroških Slovencev. Rešitev prošnje slôve:

Visoki c. kr. deželni šolski svèt je z odlokom z dne 7. februarija štev. 211. na peticijo, ki ste jo z drugimi tovariši šolske občine šentlenartske podpisali za vpeljavo slovenščine na tamošnji ljudski šoli, odgovoril naslednje:

„Predložena peticija zahteva, da se izključno vpelje slovenščina na tamošnji ljudski šoli in omejí nemščina kot neobligaten učen predmet od četrtega šolskega leta. Ustnim potom zvršena pozvedovanja pa so dokazala, da nikdo ne želí v peticiji navedene vsebine, marveč le prosijo, da se vpelje šestletna šolska dolžnost in nedeljska šola ter bolje gojí slovenščina v prvih treh šolskih letih.

Kar se tiče prošnje za šestletno šolsko dolžnost in nedeljsko šolo, ta stvar po določbah § 21. drž. postave z dne 2. maja 1883 ne spada v področje c. kr. dež. šol. svèta, gledé širšega pouka v slovenskem jeziku pa je treba opomniti, da je v I. razredu v rabi slovenski abecednik, da je minolo poletje c. kr. dež. šolski nadzornik tudi v II. razredu zaukazal vsak teden bralne vaje in da se morejo po potrebi tudi v III. razredu vpeljati take bralne vaje.“

Iz tega je pač razvidno, da celovški dež. šol. svèt nima srca za slovenske zahteve; in takó bi bilo bržkone tudi v bodoče, dokler bo odločevala nemška gospôda o potrebah slovenskega ljudstva, čegar rodoljubov noče poslušati. Ali se morda bojé nemški gospodje, da se bo potem tudi njim treba na slovenščino bolj ozirati ter se je učiti; ali se bojé, da bi tudi kak koroški Slovenec ne prišel do boljše službe v svoji lastni domovini? — Po nazorih, kakor so razodeti v tej listini, bi naši koroški bratje ne mogli nikoli dospeti do slovenske šole; na tak način je ves državni temeljni zakon o šolstvu na glavo postavljen, čemu so v njem določbe o učnem jeziku? Po naših mislih naj koroški bratje ne odjenjajo, dasi vemo, kako je to sitno; zdaj jim je pot odprta do vis. c. kr. naučnega ministerstva, tam bodo bolje razlagali državne zakone, ki govoré i Slovencem na korist. Slednjič se bo tudi visoka vlada na Dunaji prepričala, da je treba nekaj ukreniti tudi za pozabljene koroške Slovence.

Govor poslanca M. Vošnjaka

v državnozborski seji dne 19. februarija t. l.

(Konec.)

Kaj pa imajo ti od tega, ako si ustanovijo zadrugo, pa po postavi niso opravičeni jemati denar zunaj svoje občine? To me spominja na neki odlomek v Raiffeisenovem delu, v katerem govori o razločku mej svojim in sistemom Schulze-Delitzsch. Schulze-Delitzsch pravi: Člani naj si mejsebojno pomagajo. Raiffeisen pa odgovarja: To bi bilo prav dobro, toda kaj pa, če člani nimajo glavnice? Kaj naj se tedaj stori? Potem morajo gledati, da si pridobé denarja. S tem je Raiffeisen neomejeno zavezo nekako proglasil za načelo.

V drugem oziru pravi Raiffeisen gledé okoliščine, da opira Schulze-Delitzsch svoje blagajnice na načelo velikih deležev: „Uvajati velike deleže pri takih zadrugah, ki so navezane na lastno pomoč in ki imajo svoj sedež v revnih okrajih, ni nič drugega, nego pričakovati sad od suhega drevesa!“ Ako mora na vsak način veljati načelo, da mora biti delokrog omejen na določen okraj, tedaj naj velja le gledé izposojevalcev, zadruga pa mora biti opravičena jemati glavnico tudi zunaj kroga, na kateri je omejeno njeno delovanje.

Dalje pravi načrt: Poslovni delež bi smel k večjemu znašati 25 gl. Tudi ta omejitev po mojem mnenji ni potrebna. (Poslanec Wrabetz: Za to pa število ni omejeno!) Število pač ni omejeno, toda zakaj naj pa moram vzeti sto malih deležev, ako morem zadrugo takó vrediti, da si zavarujem glavnico z manjšim številom deležev? (Poslanec Wrabetz: To je res!)

Ako se že hoče izvesti načelo majhnih deležev, to je, ako se noče zabraniti, da morejo tudi revnejši ljudje pristopiti k zadrugi, uvede se vendar lahko načelo sukcesivnega vplačevanja, tako, da delež znaša 50 gl., toda član sme plačati ta znesek v mesečnih ali četrtletnih obrokih.

LISTEK.

Iznenadjenje.

Dné 27. februarija pisal mi je prijatelj iz S.: „Če si kaj videl danes po C. hoditi dva rokovnjača, reci jima, naj se požurita v Š., da se jima ričet ne ohladi. Pozdrav k debelemu četrtku vsem —“

Meneč, da ne vidim prav, čitam v drugo, v tretje ter sočutno vzdihnem: „Oh, ti nesrečnež — ravno prodal je pšenico, ajdo ter svoje staro kljuse — in sedaj prideta potepuha in ga okradeta!“ „Ali tú jih danes nij bilo,“ govorim sam pri sebi ter premišljujem, hočem li žandarmeriji naznaniti, ali ne?“ „Ne še!“ — sklenem; „hočem raje sam malo opazovati današnje naše goste in, da opazim sumljive, bodem hitro vodjo žend. postaje opozoril, da prime rokovnjače ter jú odvede v zapor.“

Toda približal se je večer, prešla je noč, preteklo dopoludne debelega četrtka in rokovnjačev nisem videl ne jaz, ne moj tovariš, ki sem ga o stvari poučil. Še le proti 4. uri popoludne — začujem po stopnjicah mogočne, trde stopinje, da se je pod njimi kar vse šibilo ter zidovje treslo. Strah me obide ter srce mi bije na glas, vzlasti ko nekdo z vso silo butne v vrata, da se na stežaj odpró in v veliko mi začudenje — stojita stara mi znanca in prijatelja: Debeli Četrtek in Suhi Petek, pred mano! Srčno oveseljen jima segnem v roke ter dostojno pozdravim in vprašam: „Od kod in kam v tako slabem, snežnem vremenu?“

„Li ne veš,“ mi odgovori Suhi Petek, „da naš prijatelj Debeli Četrtek danes svoj god praznuje? — Od včeraj zajutra sva vže na nogah ter obhodila njemu v slavo devet farâ.“ „Saj res!“ — sežem v besedo — „Bog te ohrani in sè srečo obsipaj, dragi mi Debeli Četrtek!“ „Od kod sta sedaj prišla?“ „Iz Š.“ mi oba odvrneta. „Takó! iz Š.! — sedaj še le mi je list jasen.“ „Kakošen list?“ — me vpraša Suhi Petek. „Oni“ — odgovorim mu — „ki sem ga včeraj iz Š. dobil. Vem, da vaju zanimiva, tú je, berita ga!“ Hlastno zgrabi po njem s tolsto svojo roko Debeli Četrtek, prebere ga ter se takó glasno reží, da je v zaprti sobi kar bobnelo, tresla se okna in vrata in da je čudeč se v sobo prisopihal moj tovariš rekoč: „Za božjo voljo, kaj pa je? O moj rojak Debeli Četrtek in moj nepozabni Suhi Petek — srčno pozdravljena!“ — vsklikne oveseljen.

„Zdaj pa le vina, kakoršnega hočeta — raznovrstnega imam: šampanjca, pikolita, burgundca, tokajca, prelatska in renska vina itd., a najbolje prilega se nam leskovska kapljica — drugo znalo bi vama škodovati!“ „Dobro“ sežem v besedo in pokličem 70 letno toda gibčno postrežnico! Na mah je tu, na to v kleti in v malih trenotkih s „Tomažem“ polnim rudečega leskovčana pri nas v sobi. Nalijemo si čaše ter izpraznemo jih polagoma na zdar: Debelemu Četrtku i Suhemu Petku. Dobro se nam je prilegel — vzlasti kot nameček: „refoško“, ki mi ga je poslal moj prijatelj iz sv. Petra. Debeli Četrtek ga je laskavo pohvalil ter pristavil: „Jaz in moja mama nisva nikdar še tako izvrstnega pila!“ „Dobro, dobro! zeló naju veseli, da vama ž njim vstreževa“ — odgovoriva s tovarišem. „Toda še bolj nama služita, da nam dasta kaj prigrizniti“ odvrne Suhi Petek; „z Debelim Četrtkom pri pijači rada kaj založiva!“ „Prav takó, z meseno klobaso, če vama ugaja, druzega nimava“ — sežem v besedo tovariš; „le suha in stara je vže“ — odvrnem jaz. „Nič ne de“ — reče Debeli Četrtek — „jaz vse lepo pospravim.“

Takoj je klobasa na mizi — toda najina gosta nista jej kos, najhitreje radi ponarejenega zobovja — bila jima je pretrda. V zadregi pomaga nama naš kučigazda, ki povabi nas vse na izborno večerjo. V ginljivi besedi zahvali se mu na gostoljubnosti Suhi Petek — Debeli Četrtek je bolj molčal — češ, da vže dolgo nista z Debelim Četrtkom tako dobro

Zakon tudi določuje: Na menice se ne sme posojevati. Priznati moram, gospôda, da sem načeloma proti menicam gledé kmetskega prebivalstva. Zaradi tega sem pri onih društvih, ki so v zvezi slovenskih posojilnic, katere predsednik sem jaz, načeloma izključil rabo menic pri posojilih kmetskemu prebivalstvu. Toda da se načeloma izključi menica in da postane teh ugodnostij deležna le ona zadruga, v katere listnici ni nobene menice, to ni niti pravično niti potrebno, kajti zadruga bo znala že sama razsojevati, v koliko naj dovoljuje v svoji listnici menice ali ne.

Bojazen, ki se izraža v utemeljevalnem poročilu, da se bo kmetsko oziroma prebivalstvo na deželi privadilo napačni rabi menic ter izpodbujalo k izdavanju menic tudi v drugih slučajih, res ni neopravičena, akoravno se v drugem oziru ne morem zlagati s trditvijo, da je menica vedno nevarno orožje. To pač velja za onega, ki ima v rokah menico in jo hoče brezozirno izrabiti zoper izdajatelja; toda pomisliti je treba, da ima zadruga menico vedno sama. Ako hoče zadruga zlobno postopati zoper dolžnika, storiti more to tudi takó z dolžnim pismom, kakor z menico. Ako pa nima smotra tlačiti dolžnika, obdrži menico lepo v listnici, saj ni treba, da takoj vloži menično tožbo.

Vladna predloga obsega še neko važno določbo, ki se nanaša na razloček mej obrestnim merilom pri posojilih in onim pri hranilnih vlogah; ta po vladni predlogi ne bi smel znašati nad $1^1/_2$ odstotka. Dà, gospôda, mnogokrat je prav težavno ustanovljati posojilnice.

Tudi morejo te v prvih letih delovati le z majhno glavnico, zaradi tega pa bi $1^1/_2$ odstotka ne zadostoval za režijne troške, še celó ne za preskrbitev prvih tiskovin. Jaz bi bil k večjemu zadovoljen, ako se določi razloček dveh odstotkov.

Toda v teh dveh odstotkih ne bi smeli biti slučajni doneski za posebni rezervni zaklad merodajni.

Kar se tiče obljubljenih olajšav pri kolekovanji dolžnih listin teh blagajnic, priznavati moram, da se je vlada izkazala prijaznejšo. Pogrešam pa kot bistveno določbo točni izraz okoliščine, da to kolekovanje dolžnih listin po menični listnici zadostuje tudi tedaj, ako so nečlani kot poroki podpisani. To je treba določiti, da pozneje ne bo treba upravnemu sodišču razsojevati.

Vpisan sem za protigovornika, ker se ne strinjam s poglavitnimi določbami te vladne predloge, toda glasoval bom, da se izroči pododseku hranilničnega odseka, ki je izvoljen za zadeve posojilnic, ker upam, da bo, sevéda sporazumno z vlado, primerno razširil in popravil postavo. Usojam si tedaj staviti formalni predlog, naj se ta vladna predloga izroči hranilničnemu odseku. Prosim pa ta odsek, da bi se nekoliko požuril v tej zadevi.

Pri tej priložnosti naj povdarim, da finančni organi mojega volilnega okraja izpolnujejo svojo uradno dolžnost tako daleč, da preiskujejo, ali so vladnim nazorom primerno kolekovana ona dolžna pisma, ki ležé v zadružnih blagajnicah. Sevéda se tukaj v prvi vrsti postopa zoper one listine, ki so priprosto kolekovane, ako so na njih podpisani poroki, ki niso zadružniki.

Potreba tedaj zahteva, da se najhitreje rešijo vse odseku izročene in današnja predloga o posojilnicah. Razmere, katere so vstvarili finančni organi gledé posojilnic v južnih pokrajinah, v kolikor poznam te razmere, so neznosne.

Naglašati hočem le: Ako se hoče tako izvršiti dopolnilno kolekovanje dolžnih pisem pri jedni sami posojilnici, katero poznam, to je, pri celjski, kakor o tem sedaj sodi vlada, da se mora namreč dolžno pismo tolikokrat kolekovati, kolikor je porokov, ki niso člani, iznašalo bi to pri tej sami posojilnici 7000 do 8000 gld., in ako se ne bo kmalu ugodno rešil predlog gospoda poslanca dr. Krofte gledé onih posojilnic, ki sprejemajo nečlane zadruge za poroke na svojih dolžnih listinah, preprečilo se bo delovanje mnogih posojilnic, kajti to je pri srednjih posojilnicah letni davek 1000 do 1200 gld., kar pomeni zvišanje obrestnega merila pri posojilih za 1 do 2 odstotka.

Temu se pridružuje še drug moment. Kakor znano, vodijo posojilnice neplačani opravilniki. Ako se z davkom le preveč navija, zgubé ti veselje nad podjetjem, vsled tega pa trpi povzdiga narodnogospodarskega napredka.

Stranke zdihujejo: Za božjo voljo, toliko obresti moramo plačevati, in ako se jim tisočkrat reče, da je tega kriv erar, odgovarjajo: Denarja nimamo od erarja, ampak od posojilnice. Jedne stvari pa ne razumem. Vlada mora vendar po svojih organih vedeti, kako blagodejno vplivajo posebno kmetske posojilnice na točno dohajanje davkov, in vendar ovira delovanje posojilnic s svojimi fiskalnimi postavami.

Méniti moram, da ali organi v posameznih okrajih prestrogo tolmačijo svoj nalog, takorekoč pretiravajo, ker hočejo biti bolj cesarski, nego cesar sam, ali pa da osrednja finančna uprava res še ni prepričana, kako blagodejno delujejo posojilnice. Toda tudi skupna vlada ima korist od povspevanja posojilnic. Kajti vže v začetku svojih razprav sem povdarjal, da so se zeló zmanjšale zemljiščne prodaje v onih okrajih, kjer so bile posojilnice ustanovljene, in velik gospodarski moment je, ako dobro napredujejo posojilnice posebno na deželi.

Ž nado, da se bo skupna vlada ozirala na to okoliščino, sklepam svoj govor. (Odobravanje na desni.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. marca.

Notranje dežele.

Takoj, ko se bo dne 7. marca zopet otvoril državni zbor, predložil se mu bo načrt postave, ki določuje obrok, v katerem se bodete opustili ***prosti luki v Trstu in na Reki.*** Edina točka te postave se bo glasila: „Sporazumno s kraljevo ogersko vlado se v poravnavnem zakonu iz leta 1887 za opustitev prostih luk v Trstu in na Reki določeni obrok 1. dne januarija 1889 preloži na 1. dan julija 1891.“

„Czasu“ se javlja z Dunaja, da se državnemu zboru niti ne bo predložila ***šolska novela*** v tem zasedanji, niti se ne bodo razpravljali šolski predlogi poslancev Liechtensteina, Lienbacherja in Herolda, predno ne bo cesar potrdil orožne postave. Skoraj gotovo se bo razpravljal ta predmet še-le v jesenskem zasedanji.

Neki rimski dopisnik „Magyar Allam“-a trdi, da se bo še pred Veliko nočjo vršil konzistorij, ki bo imenoval ***solnograškega nadškofa*** dr. Fr. Alberta Ederja za kardinala.

Vsled neprestanih ***dijaških nemirov v Črnovicah*** vlada neki namerava tamošnje vseučilišče prestaviti v Brno.

Iz Budimpešte se poroča: Trdi se, da bo gospod ***pl. Tisza*** prenehal biti ministerski predsednik ter da bo postal naslednik grofa Kálnoky-ja. „Jaz dvomim o tem, — piše dopisnik. — Kaj ménite, da bo mož, ki je izgubil v jedni državni polovici zaupanje, res prevzel službo, ki zahteva zaupanje obeh državnih polovic, cele monarhije? To ni logika po mojem okusu.“ „Nemška državna polovica“ nikakor nima povoda iz Tiszovega poraza v njegovi ožji domovini sklepati na pomnožitev talenta in političnega razumevanja pri tem državniku. Kaj bi bila temu posledica? Neopravičeno zaupanje Avstrijancev bi nasprotovalo opravičenemu nezaupanju Madjarov. Vrhu tega pa, kje je gospod pl. Tisza Koloman prestal diplomatsko skušnjo? Za kateri dvor pa je bil pooblaščen, da bi se mu sedaj takoj izročilo ministerstvo zunanjih zadev? Znano mi je, da je Andrassy Jula napravil isto karijero. Naši pravosodnji očetje imajo prislovico: „Si duo faciunt idem, non est idem.“ Kar zná Andrassy, ni še treba, da zná tudi Tisza. In potem, ali je Andrassy res ustrelil ptiča? Vrhu tega pa bi Tisza ne meril tako dobro, kakor njegov prednik v službi. Ako bo kdo postavil Tiszo na mesto Kálnokyjevo, pomisli naj, da s tem ne bo počastil Ogerske, marveč jo bo razžalil, skupni monarhiji pa ne bo koristil, veliko prej škodoval.'

Vnanje države.

Papež Leon XIII., kardinali in diplomatski kor so se vdeležili sv. maše, katero je predvčeraj daroval kardinal Laurenzi v sikstinski kapeli.

Iz ***bolgarske*** prestolnice se poroča: Obletnica sanštefanskega mirú se je danes dné 3. marca zjutraj praznovala s sveto mašo, potem pa se je vršila v navzočnosti mnogega občinstva vojaška parada. — Bivši minister notranjih zadev, Ikonomov, je objavil brošuro z naslovom: „Kje je rešitev?“ Pisatelj pravi: Vsi Bolgari brez razločka strank vedó, da deželo teži velika kriza, ki je napravila vže veliko škode in jo bode še provzročila. Zakrivili so jo vsi oni, ki so upravljali in še upravljajo Bolgarijo. Ikonomov je odkritosrčen ter tudi samega sebe kot bivšega ministra ne opravičuje; sploh je nepristranski in jako temeljito pozná razmere v Bolgariji. Mej drugim pravi po besedah: „Opozicijonalci so bili še do včeraj tovariši sedanjih vladnih mož; delali so združeni s Stambulovom vse ono, za kar ima sedaj Stambulov po svojem mnenji jedini samoprodajo. Kdo je iznašel te brezčastne agitacije, laži, obljube in obrekovanja? Mi vsi v splošnjem, ki smo upravljali Bolgarijo, naj se vže imenujemo, kakorkoli hočemo. Zakaj pa sedanji vladi tedaj predbacivamo vse one slabe čine, ki so v bolgarskem narodu zadušile kal vsake poštene in plemenite misli ter čuta? Predno so začeli sedanji mogotci zanemarjati postave ter kot nepotrebne reči smatrati, zatajili smo mi vsi vže pomen zakona; pričeli smo ostudno agitovati jeden zoper drugega, ščuvati zoper postave in oblastnije. Kdo izmed nas ni vže roval zoper načela pravičnosti in morále in kdo si ni nakopal kletve zaradi preganjanja bratov? Ali nas (Cankovcev) niso poprej častili kakor svetnike? Pozneje pa so nas imenovali izdajice in norce oni,

---

se imela, kakor ravno tú v C. in v Š. pri Pepelnični Sredi. Veselja hotela sta se zavrteti — toda ni šlo. V to smo izpraznili raje čaše rujnega metličana — Veseličanu na zdar, v slovo ter zopetno svidenje vrlima: tolstemu Debelemu Četrtku in vitkemu Suhemu Petku.

Novosti.

Literati splošno trdijo, da smo Slovenci v slovstvenem, zlasti v časniškem oziru primeroma zeló produktivni. Pa saj še ni treba teh mož dosti popraševati, kako sodijo o tem, le „Letopise“ „Matice Slovenske“ prelistuj, in kmalu boš izvedel, kako hitro v teh ozirih napreduje maloštevilni narod slovenski.

Po burnih dogodkih ravno minolega meseca pa se človeku, ki ima oči, da vidi in čita, in ušesa, da sliši, vsiljujejo posebne misli in novi upi mu morajo polniti srce.

Ko sem „Duhovnega Pastirja“ tretji zvezek čakal do prvega marca, bil sem poslednje dni že v skrbeh, da so gosp. vrednik, „Katol. Tiskarna“ in „Katol. Bukvarna“ morda ustavili svoje delo ter je hočeš nočeš prepustili gg. na Turjaškem Trgu. Tisti gg. so namreč namignili v svojem glasilu, da jih prav nič ne skrbi stopiti v konkurencijo z vrednikom pridigarskega lista in njegovimi sotrudniki. Njihova izdaja bi gotovo donašala cerkvene govore, v katerih bi donela samo „slava Večnemu“ in včasih bi za nameček dostavili tudi še kak poklon liberalnim Slovencem.

Nov up se mi je porodil minoli mesec tudi gledé novih izdaj neke vrste duhovskih knjig. „Duhovno Pastirstvo“, to izide menda v novi izdaji v „Narodni Tiskarni“. Že sicer je močno običajno, da so naslednice prve izdaje zeló popravljene, prenarejene, predelane, pomnožene, morda tudi malo pokvarjene: koliko bolj se nam je nadejati, da bo ta knjiga temeljito predelana, pomnožena in pristrižena prišla iz rok tacih strokovnjakov. Sotrudniki bodo prej ko ne tudi nekateri za božjo čast posebno vneti gospodje z dežele. Poglavja o pridigah, sv. maši, zakramentu sv. pokore in zakramentalih jim bodo dala pač največ dela.

Čutiti je bilo one dni tudi, da se nabira tù pa tam gradivo za „Posebno Pedagogiko“.

Kdo bi se ne radoval nad tolikim napredkom, ki ga nam na podlagi bivših okoliščin in sedanjih razmer obeta prihodnjost?

Da pa ne bode kdo mislil, da moremo imeti gledé bogoslovskih knjig samo katoliški Slovenci take nade, in da nas ne bo kdo zavidal, pripomnim, da ima ves katoliški svet pričakovati nov „Compendium iuris ecclesiastici“, v katerem bo prav po okoliščinah predelan in z raznimi opombami podprt (bolje podrt) § 205. (po izdaji Aichner-jevi iz leta 1884).

Jasno je dalje, da nobena znanost ne more napredovati brez primernih pomočkov. Skušnja tudi uči, da sama knjiga ne zadostuje v duhovnem pastirstvu. Zato so neki prostovoljni in nepoklicani učeniki in nadziratelji katoliške duhovščine izumili že nekaj izredno praktičnega, kar spada k poglavju o izpovedi.

Znano je, da Heindl-ov „otofon“ izvrstno služi pri gluhih izpovedancih. A to je križ, da okolo stoječi ne morejo ničesa slišati, kaj se spovednik in izpovedanec pogovarjata. Sreča je hotela, da so židje in framasoni izumili otofon, ki je za vsake vrste izpovedance in ki raznaša glasove tudi drugim, če si le ušes ne tiščé. Dà, še več! Celó tistim, ki jih nikedar ni v cerkev, razun kadar bi radi koga „v besedi vjeli“, celó takim, pravim, pomaga tisti otofon. V Ljubljani ga že imajo in na Dolenjskem jim tudi že koristi.

Nadejati se je, da si „narodno razumništvo“ to tolikanj koristno orodje sčasom omisli tudi še drugod.

t. b.

katere smo sami vzgojili v nepravičnosti in zlobnosti. Vsaka tla rodé takov sad, kakoršno seme se je vsejalo.“ Ikonomov je morda prečrno risal vsled tega, ker ga peče vest, toda splošnji obrisi so zadeli pravo. Ali bo pa njegova odkritosrčnost tudi kaj koristila? Po našem mnenji le tedaj, ako bi hoteli v njegovem zrcalu vsi videti tudi lastna dejanja.

Rusija namerava belgrajsko diplomatsko zastopstvo, ki je imelo dosedaj stopnjo ministerskega rezidentstva, povzdigniti do poslaništva. Ob enem se bo nastavil v Cetinjah izvanreden poslanik in pooblaščen minister.

Pri posvetovanji naučnega proračuna je v ***pruskem*** državnem zboru z nova izrazil Windthorst želje katolikov gledé šole. Pričela se je živahna razprava, o kateri poroča „Presse“: „Govorniki centruma so zahtevali, naj se razveljavi postava, s katero so se zaplenili katoliški denarji. Narodni liberalci so zahtevali, naj se strožje nadzoruje katoliški pouk. Eynern je očital Windthorstu, da je inkvizicijo proglasil za dogmo. Nekateri narodno-liberalni poslanci so trdili, da se ježijo lasje človeku, ki opazuje katoliški pouk. Minister Gossler se je izjavil, da se ne bodo trpeli izgredi v pouku.“ — Narodni liberalci se pričkajo o dogmah, o katerih pa sodijo kakor slepec o barvah. Saj je vendar pred leti neki „duhoviti“ liberalni govornik zapazil katoliškega duhovnika-poslanca, ki je v državnem zboru čital odlomek iz brevirja, ter preplašen zaklical: „Glejte, gospôda, celó v nemškem državnem zboru so se postopili — maše brati!“

Francosko redarstvo je hotelo minolo soboto, ko je zaprlo pisarno lige patrijotov, tudi odpreti železno blagajnico, ki je stala v pisarni. Déroulède je z zakonikom v roki stopil h ključavničarju ter mu zabranil vlomiti v blagajno. „France“ objavlja pismo poslanca Michelina do pravosodnjega ministra, v katerem izjavlja, da spominja postopanje zoper ligo patrijotov na najlepše dni drugega cesarstva. Michelin konečno naglaša, da je solidaričen z Déroulèdejem in Laguerre jem. „France“ je ponudila svoje vredništvene prostore Déroulède-ju za namene lige patrijotov. — Tirard je predvčeraj pregledal razstavo dela ter se je prepričal, da se bo razstava mogla v pravem času in brez zadržkov otvoriti.

Italijanski kralj Humbert je Crispiju naročil sestavo novega kabineta. Nekateri listi pravijo, da ne bodo več vstopili v ministerstvo Grimaldi, Perazzi in Saracco; „Opinione“ trdi to tudi gledé Fortisa, „Tribuna“ gledé Brina. Zadnji list imenuje kot bodoče ministre Seismit-Dodo, Gioletti-ja, Branco, Bonacci-ja in Villo. Kralj se je že posvetoval z Rudinijem, Nicotero, Branco, Baccarinijem in Chiavesom ter je k sebi pozval poslanca San Donata. „Berliner Tagblatt“ pravi, da Crispi ne bo več prevzel portfelja zunanjih zadev, vendar pa tej trditvi oporeka neka rimska brzojavka. Tudi „Nordd. Allg. Ztg.“ trdi, da bo Crispi, kraljevi zaupni mož, ostal gospodar položaja. „Tageblatt“ se boji, da se bo novo ministerstvo, akoravno pod Crispijevim predsedstvom, nagibalo k Franciji. Zveza z Nemčijo je v Italiji vedno manj priljubljena.

Španjska zbornica je sprejela načrt postave o reorganizaciji armade ter je odklonila dostavni predlog, naj se znižajo troški vojnega ministerstva. Konečno je zbornica odložila zasedanje do 11. dne marca.

Rumunska komisija, ki je bila izvoljena v zadevi deželnih utrjevanj, sprejela je dne 2. t. m. pojasnila vojnega ministra ter vzela na znanje spomenico deželnobrambenega odbora o potrebi teh utrjevanj. Spomenica pravi, da se bo moralo poleg že porabljenih treh milijonov izdati še 70 milijonov, da se spopolni trdnjavski sistem Bukarešta, Galaca in Foksanija. Vojni minister bo zbornici sami v tajni seji dal potrebna pojasnila, predno se bo vložila dotična kreditna predloga.

Turškega sultana je jako preplašilo, ker se je zadnje dni z nova prikazala pošast — balkanske konfederacije. Takoj je ukazal povprašati pri veleposlanikih, kaj je prav za prav na tem. Akoravno so že mnogokrat naglašale balkanske države, da hočejo v svojo zvezo vsprejeti tudi Turčijo, vedó ob „Zlatem rogu“ prav dobro, da bi morala konečno le Turčija poplačati račun, in najmanjše, kar bi pri tem izgubila, bila bi Makedonija. Seveda menijo oni, ki hočejo skleniti balkansko zvezo, da nobeden izmed njih ne bo dobil Makedonije, marveč da bo ta ostala avtonomna provincija pod turško vrhovno oblastjo. Toda Turčija je skusila že pri Vzhodni Rumeliji, kaj pomenijo take avtonomne provincije. Pa tudi zavezniki „in petto“ se ne morejo združiti o tem „avtonomnem“ predmetu ter eden drugemu ne zaupa. Zaradi tega pa lahko veleposlaniki v Carjigradu potolažijo sultana, naj se ne boji balkanske konfederacije, ker je pri današnjih razmerah na Balkanu popolnoma nemogoča.

Izvirni dopisi.

Iz Ribnice na Pohorji,*) dné 25. februarija. „Kaplja izdolbe kamen“, ta pregovor služi Slovencem prav pogostoma kot pravilo, in da je istinit, tega smo se tukaj sinoči do dobrega prepričali. Kar se poprej v teku dveh let ni zgodilo, to smo včakali včeraj, namreč zborovanje našega bralnega društva v vasi samej Ribnici, ki se je v gostilnici g. Lipeta Krištana kaj vzorno izvršilo. Vdeležencev sicer ni bilo brez števila; pa kdor povdarja, da je imela prejšnjo nedeljo svoje zborovanje podružnica sv. Cirila in Metoda v Lehnu in da posle tega zborovanja ni bilo mogoče razposlati na vse strani zadosti povabil, ta lahko pritrdi, da sme naše društvo z vspehom svojim biti zadovoljno. Obiskalo nas je tudi več takošnih, katerih doslej še ni bilo v naši sredi; počastila sta s svojo navzočnostjo zbor oba naša gg. duhovnika, od katerih smo slišali več spodbudnih besed. Radostno smo pritrjevali povabilu, naj bi se društveniki prav često shajali, pri katerej priložnosti bi danes ta, jutri drugi kaj govoril, kar bi sploh močno pospeševalo namen društva. Vzgledni domači pevci pak so popevali vmes milodoneče slovenske pesni in to v vasi, kjer so se nas in našega društva bali in mu pot tjekaj ovirali, kakor zadnji čas ravnajo vinogradniki proti filokseri. Toda kakor v znamenje, da se društvo zaveda svojega poklica in da naobraženost čedalje širje prodira, bilo je na zboru vse mirno, neprikrito, prisrčno — da si takošnih večerov res še več želimo.

Vsporeda samega in kakó se je vršil, ne bom opisoval. Le toliko bodi še omenjeno, da si društvo šteje v veliko čast, da je imelo naša dušna pastirja v svoji sredi, kakor tudi to, da je zaključek večera jako povečalo veselje nad zavojem, ki je došel po pošti iz Maribora, obsegajoč v sebi precejšen kup raznih časopisov, katere je vrednik „Popotnika“, nekdanji tukajšnji nadučitelj gosp. Nerat, društvu podaril. Slava in hvala vrlemu možu, ki se nas takó živo in dobrohotno spominja. Mlademu društvu takošnega berila nikdar ni odveč, ki mora, z nasprotniki se boreč, dokaj svojih dohodkov za druge reči, kakor kolke na prošnje, ugovore itd. uporabiti. Le to nas še pri tem tolaži, da takošne borbe niso ostale za nas brezvspešne. Torej še enkrat: kaplja izdolbe kamen! le pogumno in složno tako naprej še v prihodnje! Da se ónim, ki so nas obiskali, nismo pozabili zahvaliti, tega mi še ni treba posebič omenjati; le toliko še rečem, da smo se v pozni uri zadovoljni vrnili na svoj dom. Na skorajšnje svidenje!

*) Zaostalo. Op. vred.

Trgovska in obrtniška zbornica.

II.

Manjši zneski, ki se izplačujejo, ne smejo biti izpod 50 lir, na drugo stran pa ne smejo prekoračevati pri deželskih poštnih ravnateljstvih I. razreda 2000 lir, pri ostalih deželskih poštnih ravnateljstvih 1000 lir in pri poštnih uradih 200 lir.

Pristojbina za kreditna pisma mora se naprej vplačati, ter iznaša 50 centesimov za vsakih 100 lir ali za jeden del (znesek) od 200 lir do zneska 1000 lir in 25 centesimov za vsakih 100 lir od vložene vsote dela, ki prekoračuje znesek 1000 lir.

Kreditna pisma glasé se na ime določene osobe, prepisati jih na druge osobe ni dopuščeno. Veljajo za 4 mesece, ne vračunajoč meseca, ko so bila izdana. Podaljšati dobo te veljavnosti ni dovoljeno; ostanek, ki se morda ni izplačal, povrača se lastniku kreditnega pisma, ako to sam zahteva od glavnega poštnega ravnateljstva. Ne zahteva li ostanka v petih letih, to pripade državni blagajnici.

Kar se tiče vprašanja, kake vspehe ima ta naprava, izjavila se je italijanska poštna uprava, da se ljudje zeló malo poslužujejo poštnih kreditnih pisem (uvedenih od l. 1873.), kar je najbrže pripisati previsoki pristojbini in temu, da smejo taka kreditna pisma dajati le ravnateljstva v deželnih glavnih mestih.

Odsek ne more trditi, da bi se čutila potreba poštnih kreditnih pisem, ker poštne hranilnice in nakaznice, ki se pri bankah izdajejo, znatno olajšujejo denarni promet. Tudi se v ostalem niti v Avstriji ne bi mnogo posluževali poštnih kreditnih pisem, ako bi bile pristojbine tolike, kakor v Italiji.

Ako pa bi tarifi bili cenejši, potem bi bilo želeti, da se uvedó poštna kreditna pisma, ker je pri prometu s čeki treba čakati rešitve najmanj 3 dni, dočim bi se na poštna kreditna pisma dobivali koj primerni zneski pri vsakem poštnem uradu.

Večjo vrednost utegnila bi imeti rečena poštna kreditna pisma za trgovske potnike, za obiskovalce kopeli ali letovišč, kateri bi denar lahko prejemali pri bližnjem poštnem uradu.

Odsek torej predlaga: Zbornica izreče naj se v tem zmislu.

Ko je še gospod Vaso Petričič podpiral predlog odsekov ter izjavil, da bi bilo želeti, da bi se to, ako bi se poštna kreditna pisma uvela v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, zgodilo tudi v ogerski državni polovici — bil je odsekov predlog sprejet.

III. Gospod zbornični svètnik Ivan Baumgartner poroča o tarifih avstro-ogerskega Lojda. Ker kranjski obrtniki, izimši malo njih, ki imajo svoja osrednja ravnateljstva v drugih zborničnih okrajih, imajo le neznaten direkten promet z avstro-ogerskim Lojdom, ni mogel odsek na podstavi izkušenj, ki so jih pridobili pojedini obrtniki, presojati pojedinih tarifov. Ker pa so tarifi severno-nemškega Lojda in tudi drugih družb nižji nego tarifi avstro-ogerskega Lojda in ker vsled tega ne stori Lojd toliko, da bi se oživil in olajšal trgovski promet, kolikor je storiti poklican, in ker bi Trst le tedaj mogel vspešno tekmovati z drugimi pristaniści, ako bi tarifi dajali polajščin trgovskemu prometu, zato predlaga odsek: Slavna zbornica naj se izjavi v rečenem smislu. — Predlog je bil sprejet.

IV. Gospod zbornični svètnik Karol Luckmann poroča, da je trgovska in obrtniška zbornica v Ljubnem poslala prepis peticije, s katero se je obrnila do visokega c. kr. trgovinskega ministerstva zaradi snovanja gostilničarskih strokovnih šol, ter prosi, naj naša zbornica to peticijo podpira.

Slavna zbornica navaja v prošnji, da se v obče čuti potreba, da se gostilničarski obrt povzdigne, kajti ako bi se povzdignil, dosegli bi s tem, da bi privabili tujce v razne kraje, da bi oživelo občevanje ž njimi ter da bi s tem odprli tujcem kraje, do zdaj še malo obiskovane.

Povzdigniti gostilničarski obrt pa je le mogoče, ako bodo vse osobe pri gostilničarskem obrtu imele primerno izobraženje in vsaj toliko splošnjega znanja, kolikor je potreba za umno izvrševanje gostilničarskega obrta. Gostilničar mora imeti potrebno znanje, da vé, kje je dobro in ceno kupovati, kar potrebuje za klet in kuhinjo, kajti kadar bo to vedel, mogel bode tudi gostom ceno in dobro streči.

Tak prevrat pri gostilničarjih mora se vršiti le polagoma, kajti izobražen gostilničarski narastaj bode le počasi prihajal.

Najlaže bi se ta prevrat dosegel, ako se osnuje je gostilničarske strokovne šole, in zato je rečena zbornica naprosila visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo, naj ono za zdaj osnuje tako gostilničarsko strokovno šolo, in sicer na Dunaju.

Pouk bi trajal tri leta in učenci naj bi se sprejemali v šolo počenši od 14. leta.

Razven lepopisja in pravopisja, praktičnega računstva, zemljepisa, narodoznanstva, kakor tudi nauka o blagonravnosti in navadah, modernih jezikov, knjigovodstva, lepega vedenja, učilo naj bi se tudi v teh šolah kletarstvo, kako je treba streči, nakupovati za kuhinjo in kako je treba v obče gospodariti.

Na ta način in s temi sredstvi misli slavna zbornica v Ljubnem v obče povzdigniti gostilničarski obrt. Odsek pa je uverjen, da so razmere n. pr. na Dunaju drugačne, nego po malih mestih, in četudi je le v korist občinstvu, ako gostilničarsko osobje doseže stopinjo izobraženosti in znanja, do katerega mu želi pomagati rečena zbornica z omenjeno peticijo, vendar ne spoznaje za potrebno, niti ne nahaja razlogov v gostilničarskih razmerah zborničnega okraja, da bi se tudi naša zbornica potegnila za peticijo.

Ako bi se za gostilničarski obrt zahteval dokaz sposobnosti, bilo bi ga še teže doseči, nego zdaj ter bi mnoge odvrnilo od gostilničarskega obrta. Z ozirom na to predlaga odsek: Slavna zbornica naj o tej vlogi preide na dnevni red. — Predlog je bil sprejet.

Dnevne novice.

(Priloga.) *Današnjemu listu je priložen ponatis pisma prevzv. gosp. knezoškofa ljubljanskega z dne 28. februarija t. l. v slovenskem in nemškem jeziku do duhovnikov, izdanega po škofijskem listu št. 3. Priporočamo vsakemu, komur pride to velezanimivo pismo v roke, naj je prečita s premislekom. Spoznal bode, kako brezmiselno so ravnali hujskači, ko so hoteli — nepoklicani — cerkev učiti lojalnosti. Veseli nas, da je od tako vzvišene strani potrjeno tudi naše ravnanje v tej stvari. To nam daje nov pogum, da bodemo podvojili svoj trud za* ***prave*** *koristi milega nam národa slovenskega po starem našem gèslu:* ***vse za vero, dom, cesarja!***

(**Za presvetlega cesarja in cesarsko družino**) darovala se bo vsled ukaza prevzv. gosp. knezo- in nadškofa goriškega v praznik sv. Jožefa (19. marcija) po vseh cerkvah nadškofije, v katerih se daruje služba božja, jedna sv. maša (ako mogoče péta) pred izpostavljenim Najsvetejšim. Po sv. maši se bode odmolil jeden del rožnega venca; h koncu, pred „Tantum ergo“, opravila se bode molitev za cesarja, da Ga vsegamogočni Bog varuje, potrdi in ohrani v blagor in ljubezen Njegovih zvestih narodov.

(**Državni bankovci po 50 gl.**) C. kr. finančno ministerstvo naznanja, da se morejo državni bankovci po 50 gl. z dne 25. avgusta 1866 zamenjati le še do dne 31. maja 1889 na podlagi kolekovanih prošenj na c. kr. finančno ministerstvo. Pozneje se ti bankovci ne bodo več zamenjavali.

(**Slovenski klub**) na Dunaji ima svoj šesti večer v soboto 9. marcija t. l. v restavraciji „Zur goldenen Kugel“ I., Am Hof št. 10 mezzanin. — Čital bode g. dr. K. Štrekelj: „O čeških narodnih pesnih.“ — Začetek ob osmi uri. — S tem vabijo se na Dunaji bivajoči Slovenci, da se vdeležé v obilnem številu tega večera.

(**Vincencijeva družba**) bo prvo postno nedeljo, to je dne 10. t. m., imela prvi svoj letošnji društveni praznik. Zjutraj ob 7. uri bo sv. maša in skupno sv. obhajilo v kapeli v Marijanišči, zvečer ob 6. uri pa zborovanje obeh konferencij v prostorih katoliške družbe na Starem trgu.

(**Za potnike.**) Tukajšnji uradni list naznanja, da je turško veleposlaništvo na Dunaji na povelje svoje vlade naznanilo ministerstvu vnanjih stvari, da se vsem potnikom, ki se z železnico odpeljejo v Turčijo, pregledajo potni listi, če so podpisani od turškega konzulata. Vsled tega je visoka deželna vlada opozorila okrajna glavarstva na to zahtevo.

(**Bicikliški ples**) na korist mestnim revežem se je dobro obnesel. Čistega dobička je okoli 150 gld.

(**Prememba posesti.**) Hišo št. 7 na Starem trgu g. J. Zormana je kupil g. Seunik za 16.000 gl.

(**Častnim občanom**) je izvolila dne 19. febr. občina Draga g. Josipa Gorupa.

(**Izpred sodišča.**) Včeraj je sedel na zatožni klopi devetindvajsetletni delavec J. Resman, znan pretepač, ki je dné 28. januarija t. l. z dvaindvajsetletnim Št. Zupančičem in štiriindvajsetletnim J. Medijo na neki ženitnini v Sostrem pod Ljubljano tako pretepel kmetskega mladeniča Fr. Ovna, da je drugi dan umrl. Sedemnajst prič je potrdilo krivdo zatožencev. Sodišče je obsodilo Resmana na osem let, Zupančiča na petnajst mesecev in Medijo na dve leti težke ječe s postom.

(**V Slavini**) je izvoljen županom Fr. Černač, posestnik v Matenji Vasi; občinski svetovalci pa posestniki Križaj, Kristan in Ogrizek iz Orehka in Anton Ambrož iz Slavine.

(**Umrlo**) je v Ljubljani od 24. februarija do 2. marca 35 oseb, 18 moških, 17 ženskih, med temi 14 v deželni bolnišnici, 1 v prisilni delavnici, 1 v kaznilnici. — Rojenih je bilo 7 moškega in 8 ženskega spola, skupaj 15 otrok.

(**C. kr. kmetijsko ministerstvo**) je kupilo, kakor poroča „Kmetovalec“, od g. Malenška v Tacnji pod Šmarno goro lipičanskega žrebca za 800 gld. Žrebec bode za letos oddeljen postaji na Igu.

(**Dvoboj**) je bil v Celji v petek med posestnikom Gyutom in rudniškim posestnikom Poglayenom. Ta je bil od krogle zadet v trebuh in je kmalu umrl, Gyuta so pa orožniki še isti dan izročili sodišči. Pač so nespametni in brezbožni ljudje, ki v dvoboji iščejo časti in slave!

(**Tatvina.**) Te dni je v Ljubljani nad 7 čevljev visoki velikan V. Wood, ki se na Dunajski cesti kaže za denar. Dne 3. t. m. ukral mu je njegov strežaj 180 gld. ter se odpeljal proti Trstu. Na brzojavno naznanilo ga je žandarmerija prijela na Rakeku ter poslala nazaj.

(**Zloben napad.**) Dne 3. t. m. zjutraj sta znana tukajšnja razgrajalca J. Podkrajšek in J. Čarman napala hlapca A. Pavinija, ranila ga z nožem ter mu vzela žepno uro z verižico in klobuk. — Skrajni čas je že, da bi se po osamljenih predmestjih napravile policijske stražnice ter pomnožilo redarstvo, da prepreči take napade in izgrede. Pri sedanjem številu mestne straže je to nemogoče.

Raznoterosti.

— Razmišljen učenjak. Fizik Ampére je bil vzgled prave razmišljenosti. Žena njegova je imela mnogo truda, da ga je spravila od dela, kedar mu je kaka ideja rojila po glavi. Nekoč je bil povabljen na obed ob 6. uri popoludne. Žena ga je o pravem času opomnila, a on je le sedel pri svoji pisalni mizi. Z velikim trudom ga je pripeljala v drugo sobo, da bi se preoblekel za obed. V misli zatopljen slekel je gornjo obleko, in ko je bil le v spodnji obleki, mislil je, da je v spalni sobi, in vlegel se je spat. Dve uri pozneje pride žena v sobo, misleč, da je mož že davnaj pri obedu, a najde ga v trdnem spanji.

— Posebna smrt. V Frankobrodu na Nemškem je nedavno sedemdesetleten starček plesal celo noč na neki maškaradi. Ko je prišel ob 5. uri zjutraj domov, pal je mrtev na tla — zadel ga je mrtvoud. Umrl je z norsko kapo na glavi.

Telegrami.

Dunaj, 5. marca. (Uradno.) Cesar je brigadnemu poveljniku gm. Bolfrasu pl. Ahnenburgu izročil vodstvo Najvišje cesarske pisarne.

Budimpešta, 4. marca. Na progi Magocs-Szaszvar ogerske državne železnice je včeraj po noči skočil tovoren vlak z natirja; strojevodja je mrtev, kurjač ranjen.

Kolonija, 5. marca. „Kölner-Zeitung“: Obravnave mej srbskim kraljem in Ristićem so dognale, da hoče Ristić zvest kralju opravljati posle, vzdrževati notranji red in držati se dosedanje, na Avstrijo naslanjajoče se politike, kar je tembolj zadostno, ker bo moral kralj vže prihodnje dni zaradi slabega zdravja za dlje časa opustiti vladne opravke.

Stutgart, 4. marca. Avstrijsko-ogerski poslanik Rathkeal je danes umrl.

Washington, 5. marca. Poročilo novega predsednika se poteza za razsodišča, da se ž njimi odstranijo mejnarodni prepiri.

Umrli so:

1. marca. Apolonija Jevnikar, delavka, 24 let, Hradeckega vas 24, jetika.

2. marca Janez Jančar, kočijažev sin, 2 leti, Kravja dolina 1, jetika

3. marca. Jurij Frank, mlinar, 53 let, Poljanski nasip 50, marasmus. — Reza Blumauer, šivilja, 33 let, Poljanski nasip 4, vsled sušice na mozgu.

V bolnišnici

28. febr. Alfons Roth, črevljar, 40 let, gangraena.

1. marca. Franca Dolinar, gostija, 63 let, vnetica prsne kože. — Jožefa Hribar, delavka, 18 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje: zrakomera v mm	Stanje: toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
4.	7. u. zjut.	735·6	— 3·8	sl. svzh.	oblačno	0·00
	2. u. pop.	736·4	2·4	sl. vzh.	„	
	9. u. zveč.	738·3	— 1·2	„	„	

Srednja temperatura —0·9° C., za 3·2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl.	70 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	84 „	10 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta . . .	111 „	60 „
Papirna renta, davka prosta	99 „	65 „
Akcije avstr.-ogerske banke	886 „	— „
Kreditne akcije	304 „	50 „
London	121 „	35 „
Srebro	— „	— „
Francoski napoleond.	9 „	58 „
Cesarski cekini	5 „	68 „
Nemške marke	59 „	27½ „

Izvrsten méd

pravi garantovani pitanec

se dobiva

v zabojčkih po 5 kil, **à kilo 50 kr.** in **zabojček 30 kr.** proti predplačilu ali poštnem povzetju pri

Oroslavu Dolenc-u,

(10-7) svečarji v Ljubljani.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleškarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

cerkvenih oprav

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik **Franc Brückner.**

Proti **gotovi naročbi** se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: **kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave** itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.

Tujci.

3. marca.

Pri *Maliču*: Elsner, trgovec, z Dunaja. — Obresa z Vrhnike. — Friderik Thun, potovalec, iz Kranja.

Pri *Slonu:* Adolf Breuer z Dunaja. — A. Neuman, trgovec, s Hrvatske.

Pri *Južnem kolodvoru*: Emanuel Otto, c. kr. pristav, iz Celovca.

Avstro-ogerska karavana v sv. deželo.

Prihodnja avstro-ogerska karavana v sv. deželo bo okrog **21. dné marca 1889** iz **Trsta** odšla ter naj se vdeleženci obrnejo do podpisanega, ki jim bo takoj poslal obširne vsporede.

Potovanje obsega: **Trst — Aleksandrija — Kajiro — Kajfa — Nazaret — Tiberija — Jeruzalem — Sv. Janez — Betlehem — Jeruzalem — Ramleh — Jafa — Port-Said — Aleksandrija — Trst** oziroma **Carjigrad** in **Solun.**

Potovanje bo trajalo **45** dni.

Cena I. razredu s popolno hrano . . . . . **635 gld. v bankovcih**

„ II. „ „ „ „ . . . . . **545 „ „**

Zadnji dan za oglašenje 12. dan marca 1889.

Te karavane se smejo vdeležiti osebe tudi iz Nemčije in drugih dežel.

Na Dunaji, I., Spiegelgasse 12.

Leon Woerl,

ces. br. dvorni knjigotržec, založnik, komtur in vitez mnogih visokih redov.

(16—13)

Diseldorfske oljnate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

Specijalliteta: Firnež iz kranjskega lanenega olja.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

v

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: **Šolski drevored 6** (semeniščno poslopje).

Filijala: **Slonove ulice 10-12**

priporoča **slikarjem, dijakom, stavbenim** in **pohištvenim mizarjem, likarjem** kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznano izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastonj in franko.

Oljnate barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje. (100-9)

Specijalliteta: Ultramarinmodra in zelena barva.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Izdajatelj: Matija Kolar. Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.